

Thế chiến quốc - Chiến tranh Nga-Ukraine - 1

Thế chiến quốc

[Thế chiến quốc - Chiến tranh Nga-Ukraine \(1\)](#)

[Chiến dịch phản công : Vì sao Ukraina khó chọc thủng các tuyến phòng thủ của Nga ?](#)

[Tướng Pháp bình luận về những ngày đầu phản công của Ukraina](#)

[LHQ: Vỡ đập ở Ukraine gây ra vấn đề cực lớn về an ninh lương thực](#)

[Dmitry Mishov, phi công Nga đào ngũ, trả lời phỏng vấn BBC](#)

[Ukraina và chiến lược « chích hàng ngàn mũi » để làm gấu Nga hoảng loạn](#)

[Máy bay không người lái tấn công các nhà máy lọc dầu của Nga gần cảng dầu Novorossiisk](#)

[Tổng thống Mỹ mở đường cho việc cung cấp F-16 cho Ukraina](#)

[Tòa Công lý Quốc tế cho phép 32 nước ủng hộ Ukraine trong vụ kiện Nga](#)

[TT Zelensky đến G7 tìm hậu thuẫn từ các nước phương nam cho Ukraina](#)

[Trung Hoa có thể lèo lái khủng hoảng Ukraine hay không?](#)

[Chi Sao](#)

[Chiến dịch phản công : Vì sao Ukraina khó chọc thủng các tuyến phòng thủ của Nga ?](#)

Đăng ngày: 14/06/2023 - 16:01

[Thu Hằng](#)

Capture à partir de : [rfi.fr](https://www.rfi.fr)

Trong chiến dịch phản công hiện nay, quân Ukraina tiến rất chậm, thậm chí là « *khó khăn* », theo phát biểu tối 12/06/2023 của tổng thống Volodymyr Zelensky. Hiện tại mới chỉ có 7 ngôi làng ở vùng Donetsk miền đông và vùng Zaporijjia miền nam được giải phóng. Một số nhà phân tích cho rằng Kiev mới chỉ trải nghiệm khả năng phản ứng của Nga, nhưng có một điều chắc chắn, Ukraina sẽ phải đối mặt với rất nhiều khó khăn, vì quân Nga đã có thời gian củng cố các tuyến phòng thủ.

Binh sĩ Ukraina trên xe bọc thép BMP-1 tại ngôi làng được giải phóng, thuộc tỉnh Donetsk, ngày 13/06/2023. © Oleksandr Ratushniak / REUTERS

Nga có thời gian củng cố các tuyến phòng thủ

Sau thành công chớp nhoáng của Ukraina ở Kherson, quân Nga đã dựng tuyến phòng thủ kiên cố, được đặt tên là « Fabergé », thợ kim hoàn của các sa hoàng Nga. Tuyến phòng thủ này rất khó vượt qua theo giải thích với RFI ngày 11/06 của đại tá Frédéric Jordan (thuộc Trung tâm học thuyết quân sự và đào tạo chỉ huy) :

« Tuyến phòng thủ này rất dày đặc, sâu khoảng 30 km với 6 lớp nối tiếp nhau, trước tiên là giúp quân Nga theo dõi một cuộc tấn công của Ukraina, tiếp theo là cố đánh chặn. Toàn tuyến phòng thủ này phần lớn được củng cố bằng các phương tiện công binh, đặc biệt là mìn, các hầm trú ẩn kiên cố và một số chiến hào. Những vị trí đó không hoàn toàn liên tục, có nhiều khoảng trống, nhưng được bố trí ở những nơi được coi là hành lang cơ động, có thể bảo vệ các khu vực, điểm giao nhau và các vùng có tầm quan trọng chiến lược ».

Ngoài ra, quân đội Ukraina còn phải vượt qua được đội « pháo binh đặc biệt » gồm các xe tăng cỡ lớn T54 được Nga xuất kho

hồi mùa đông. Thân xe tăng được chôn dưới đất, chỉ để pháo và tháp pháo nhô lên, nhằm gây tối đa thiệt hại cho đối phương. Thông báo mở phản công được Kiev liên tục nhắc đến từ nhiều tháng qua buộc phía Nga phải củng cố lực lượng. Do đó, tình hình trở nên phức tạp cho Ukraina, theo nhận định với RFI ngày 13/06 của cựu đại tá Peer de Jong, hiện là phó chủ tịch Viện Themis :

« Đối mặt với quân Ukraina là các đoàn quân Nga được cấm chốt từ nhiều tháng qua. Người ta gọi đó là « bố trí thực địa ». Thêm vào đó là việc đập thủy điện Kakhovka bị phá khiến toàn bộ miền nam, có nghĩa là khoảng 400-500 km ở miền nam bị chia cắt, bởi vì không ai vượt qua được cho nên toàn bộ mặt trận tập trung vào khoảng 500 km ở khu vực phía bắc vùng này ».

Lực lượng Ukraina không được trang bị đồng nhất

Ngoài những khó khăn do Nga gây ra, liệu Ukraina có đủ lực để tấn công cùng lúc toàn bộ mặt trận ở miền đông và miền nam, trong khi các cuộc giao tranh hiện tập trung trên ba trục chính : Bakhmut, vùng Vugledar (đông nam) và vùng Orikhiv (miền nam) ? Cựu đại tá Peer de Jong cho là rất khó *« bởi vì Ukraina có khoảng 15 lữ đoàn, mỗi lữ đoàn có từ 3.000 đến 4.000 quân và lại được trang bị khác nhau, lữ đoàn này dùng thiết bị của Pháp, lữ đoàn kia lại được trang bị vũ khí của Mỹ, của Đức... »*. Tuy nhiên, theo ông, tinh thần chiến đấu của quân và dân Ukraina mới là chìa khóa cho thành công của chiến dịch.

Cùng chung nhận định với nhiều nhà phân tích quân sự, chuyên gia Peer de Jong nhận định, Ukraina đang trắc nghiệm phòng tuyến để tìm điểm yếu của Nga, với *« mục tiêu là xác định một điểm gãy và từ điểm đó có thể đột phá và khai thác đột phá đó. Nên có thể nói rằng (Ukraina) vẫn đang trong giai đoạn đánh giá mặt trận chung »*.

Theo nhà sử học quân sự Michel Goya, *« nếu Ukraina chọc thủng được các tuyến phòng thủ Nga và tạo được đột phá, thì*

như trường hợp ở tỉnh Kharkiv vào tháng 09/2022, họ sẽ tung lực lượng cơ động để tìm cách tiến sâu nhất có thể về phía các vùng do Nga chiếm đóng và lúc đó chúng ta có thể chứng kiến những trận giao tranh thực sự. Đó sẽ là những trận chiến di động có vài trăm xe tăng của mỗi bên tham gia. Nếu Ukraina chọc thủng được phòng tuyến thì có lẽ chúng ta có thể sẽ thấy xe tăng trực tiếp đối đầu nhau ».

Tuy nhiên, một tuần sau khi tổ chức phản công, Kiev mới chiếm lại được 7 ngôi làng, một kết quả khá nhỏ nhưng cho thấy « *đà tiến* ». Nhà báo Pierre Haski, phụ trách mục Địa Chính Trị trên đài Pháp France Inter, trích nhận định của giới phân tích cho rằng mối nguy thực sự cho Kiev là chỉ giành được một vài chiến thắng quân sự, nhưng không đủ để làm thay đổi cục diện thực địa. Ukraina cũng sẽ phải đối mặt với nguy cơ cuộc chiến ác liệt hiện nay trở thành một « *cuộc xung đột được đóng băng* », kéo dài tình trạng mất lãnh thổ và khiến các nước phương Tây nản lòng.

[Tướng Pháp bình luận về những ngày đầu phản công của Ukraina](#)

Đăng ngày: 16/06/2023 - 15:41

[Trong Nghĩa](#)

Capture à partir de : [rfi.fr](https://www.rfi.fr)

Chỉ vài ngày sau khi Ukraina được cho là đã khởi sự cuộc phản công đánh vào tuyến phòng thủ dày đặc mà Nga đã xây dựng nhằm bảo vệ các dải đất mà họ đã chiếm được từ khi tung quân xâm lược nước láng giềng cách nay hơn một năm, Matxcova ngày 13/06/2023 đã loan báo bề gầy được hoàn toàn cuộc tấn công của lực lượng Kiev, phá hủy và tịch thu được vô số chiến xa Leopard của Đức và thiết giáp xa Bradley của Mỹ mà phương Tây đã cung cấp cho Ukraina.

Ảnh minh họa: Xe tăng Leopard 2 của quân đội Đức trong một lần huấn luyện tại căn cứ Minster, Đức, ngày 16/03/2022. AP - Philipp Schulze

Chính tổng thống Nga Vladimir Putin đã đích thân loan báo “chiến thắng” của Matxcơva, cho rằng tổn thất của Ukraina “gần chạm đến mức có thể coi là thảm khốc” với ít nhất 160 xe tăng và 360 xe bọc thép bị phá hủy, chiếm “khoảng 25%, thậm chí 30% trang thiết bị” mà phương Tây đã chuyển giao cho Kiev. Bên cạnh đó, còn có nhiều chiến xa Leopard và thiết giáp xa Bradley bị tịch thu.

Về phần mình, Ukraina đã bác bỏ các thông tin của Nga, khẳng định là các mũi tấn công của mình đều tiến triển dù có gặp khó khăn, nhưng tuyệt đối giữ bí mật về tổn thất của mình.

Theo hãng tin Pháp AFP ngày 15/06, trang mạng Oryx, chuyên thống kê những tổn thất này từ hình ảnh hoặc video ghi lại ngay trên chiến trường, ghi nhận là Kiev đã bị mất 4 xe tăng Leopard của Đức, 2 xe trinh sát bọc thép AMX-10 RC FR của Pháp và hơn 70 xe bọc thép chiến đấu bộ binh phương Tây, trong đó có 16 chiếc Bradley của Mỹ.

Thực hư trong thông báo “chiến thắng” của Nga là điều chưa thể xác minh, nhưng theo giới phân tích quân sự phương Tây,

tổn thất có thể nói là đáng kể của lực lượng võ trang Ukraina trong những ngày đầu tiên của cuộc phản công là điều có thật, đặt ra nhiều thách thức cho phương Tây, mà cụ thể là Liên Minh Bắc Đại Tây Dương NATO trong việc cấp tốc bổ sung thiết bị và vũ khí cho đồng minh của mình.

Bất ngờ không thú vị cho Ukraina

Đối với tướng Pháp Olivier Kempf, giám công ty tư vấn chiến lược La Vigie, đồng thời là chuyên gia cộng tác với Quỹ Nghiên Cứu Chiến Lược Pháp FRS, tác giả tập biên khảo “Cuộc chiến ở Ukraina” nhà xuất bản Economica phát hành vào tháng 11/2022, tổn thất của Ukraina là điều đáng lo ngại cho dù còn quá sớm để khẳng định rằng chiến dịch phản công của Kiev đã thất bại. Trả lời phỏng vấn của nhật báo Pháp Le Figaro ngày 14/06, tướng Kempf cho rằng việc khá nhiều chiến xa và xe bọc thép của Ukraina bị phá hủy ngay trong những ngày đầu của cuộc phản công là một “bất ngờ tồi tệ” đối với Kiev và phương Tây.

Olivier Kempf: *Điều thực sự đáng chú ý không phải con số xe tăng và xe bọc thép bị Nga tịch thu, mà là số lượng các phương tiện bị phá hủy. Đối với tôi, dường như có một số lượng đáng kể xe tăng Leopard, xe tăng Bradley và M113 đã bị vô hiệu hóa. Đây là điều đặc biệt đáng lo ngại. Cuộc phản công mới chỉ diễn ra trong mười ngày mà chúng ta đã có cảm giác là một phần khá lớn thiết bị của phương Tây đã ngừng hoạt động.*

Tôi có nghe thấy những lời giải thích cho rằng các thiết bị đó có thể được phục hồi và sẽ dễ dàng được sửa chữa, nhưng đó chỉ là một cách tự trấn an mà thôi, vì thực tế không đơn giản như vậy: Cần phải có cơ xưởng, máy móc mà không phải ai cũng có được, nhất là khi cần phải sửa chữa một khối lượng lớn và trong tình huống chiến tranh.

Tất cả những điều đó rốt cuộc đã tạo thành yếu tố bất ngờ của những ngày phản công đầu tiên. Lực lượng Ukraina nghĩ rằng tuyến phòng thủ đầu tiên của Nga sẽ dễ phá, và giao tranh thực

thụ sẽ chỉ diễn ra ở những tuyến cố thủ ở phía sau. Nào ngờ là phía Nga đã quyết định chiến đấu ngay từ lớp đầu, và những gì người ta làm tưởng là một bức màn phòng thủ hóa ra lại là tiền tuyến. Quân Nga đã cực lực chiến đấu ở phòng tuyến đầu tiên đó khiến phía Ukraina bất ngờ vì họ nghĩ rằng có thể vượt qua lớp phòng thủ đầu tiên này một cách khá dễ dàng.

Hiện còn quá sớm để bi quan, nhưng rõ ràng là người Ukraina đang gặp phải những khó khăn mà họ không nhất thiết ngờ tới. Mọi thứ đều không diễn ra tốt đẹp như Kiev đã hy vọng. Bước tiến của cuộc phản công chưa triệt để ở đâu cả.

Nga sẽ dùng chiến lợi phẩm để tuyên truyền

Theo tướng Olivier Kempf, việc tịch thu được xe tăng và xe bọc thép của phương Tây trên chiến trường Ukraina chắc chắn sẽ được Nga sử dụng vào mục đích tuyên truyền, cũng như nghiên cứu để “đánh cắp” công nghệ phương Tây.

Olivier Kempf: Điều hiển nhiên là họ sẽ tuyên truyền. Nga hiện không có phương tiện, đạn dược và cơ sở hậu cần để sử dụng các phương tiện tịch thu được, và dùng trên chiến trường. Họ sẽ tháo dỡ các chiếc xe và đem ra trưng bày ở Matxcova. Đó là thủ đoạn tất yếu trong cuộc chiến. Họ sẽ làm công việc tuyên truyền, hướng về người dân của họ, cũng như phương Tây. Khi một chiếc Bradley được trưng bày trước Đại Sứ Quán Mỹ ở Matxcova, điều đó sẽ không làm Mỹ hài lòng chút nào...

Tôi không tin vào vũ khí thần hiệu. Chúng ta nên tương đối hóa sự vượt trội về công nghệ của phương Tây một chút. Chúng ta đã gửi qua Ukraina những chiếc Leopard 1, được thiết kế vào năm 1950. Những chiếc Leopard 2 hiện đại hơn cũng đã được chuyển giao. Nhưng người ta không biết là Nga đã tịch thu được loại nào.

Người Nga sẽ “lản ngược quy trình chế tạo” các chiếc xe tăng. Đây là quy luật chiến tranh. Phương Tây từng nhiều lần làm

điều này khi chiếm hữu được các thiết bị của Liên Xô và sau đó là của Nga trong suốt lịch sử.

Tuy nhiên, để khai thác điều này, Nga cần phải có các thiết bị bán dẫn, phải biết lập trình vì một chiếc xe tăng hiện đại cũng cần đến rất nhiều kiến thức tin học. Do đó, thực hiện việc “lần ngược quy trình chế tạo” sẽ khó khăn hơn.

Phương Tây sẽ dè dặt hơn trong chi viện vũ khí?

Vấn đề mà tướng Olivier Kempf đặt ra là liệu những tổn thất quan trọng xảy ra rất sớm trong chiến dịch phản công của Ukraina có thể khiến phương Tây do dự hơn trong việc chi viện hay không.

Olivier Kempf: Tôi không biết liệu phương Tây có còn nhiều trang thiết bị để gửi qua Ukraina hay không. Một chi tiết thú vị trong một thế giới tư bản: chúng ta thấy cổ phiếu của các nhà sản xuất vũ khí phương Tây bị phá hủy tại Ukraina bị mất giá ngay trên thị trường chứng khoán. Đây là một phản ứng thái quá, nhưng rất thú vị.

Tất nhiên, những tổn thất của Ukraina là một bất ngờ tồi tệ. Không phải mọi thứ đều suôn sẻ như phương Tây hy vọng. Điều đó không có nghĩa là cuộc phản công đã thất bại, nhưng bước đầu của chiến dịch không phải là thuyết phục nhất.

LHQ: Võ đập ở Ukraine gây ra vấn đề cực lớn về an ninh lương thực

13/06/2023

[Reuters](#)

Capture à partir de : voatiengviet.com

Giám đốc viện trợ của Liên Hiệp Quốc - Martin Griffiths.

Liên Hiệp Quốc hôm thứ Ba 13/6 cho rằng vụ vỡ con đập khổng lồ có từ thời Liên Xô trên sông Dnipro ở Ukraine sẽ có tác động vô cùng to lớn đến an ninh lương thực toàn cầu, dẫn đến tăng giá lương thực và có thể gây ra những vấn đề về nước uống cho hàng trăm ngàn người.

Con đập, là một phần của nhà máy thủy điện Kakhovka, bị vỡ vào rạng sáng ngày 6/6, khiến lượng nước lên đến 18 km khối do đập tích trữ bị thoát ra một phần, tràn xuống một vùng rộng lớn ở miền nam Ukraine.

Chưa rõ chính xác nguyên nhân gây ra vụ vỡ đập, mặc dù các nhà địa chấn học Na Uy và các vệ tinh của Hoa Kỳ đã thu được hình ảnh giống như một vụ nổ. Ukraine và Nga đổ lỗi cho nhau về việc gây nổ phá đập.

Giám đốc viện trợ của Liên Hiệp Quốc, Martin Griffiths, nói với BBC rằng tác động của vụ vỡ đập đối với an ninh lương thực có thể là rất đáng kể.

“Đây là vựa lúa mì, toàn bộ khu vực xuôi dòng tới Biển Đen và Crimea là vựa lúa mì không chỉ đối với Ukraine mà còn đối với thế giới”, ông Griffiths nói với BBC. “Chúng ta đang gặp khó khăn về an ninh lương thực rồi, và tôi càng chắc chắn là giá lương thực sẽ tăng lên”.

“Gần như không thể tránh khỏi việc chúng ta sẽ chứng kiến những vấn đề cực kỳ to lớn trong việc thu hoạch và gieo hạt cho vụ thu hoạch tiếp theo. Và vì vậy, những gì chúng ta sẽ thấy là tác động rất lớn đến an ninh lương thực toàn cầu, đó là điều sẽ xảy ra”.

Ukraine và Nga là hai trong số các nhà sản xuất nông nghiệp chính của thế giới và là những quốc gia chính trong thị trường lúa mì, lúa mạch, ngô, hạt cải dầu, dầu hạt cải, hạt hướng dương và dầu hướng dương.

Ông nói rằng có tới 700.000 người phụ thuộc vào hồ chứa phía sau con đập để lấy nước uống. Nếu không có nước sạch, con

người sẽ dễ mắc bệnh và trẻ em là đối tượng dễ bị tổn thương nhất trong tình trạng như vậy, vẫn theo lời chuyên gia LHQ.

Ông Griffiths cũng nói rằng thiệt hại ở quy mô này đối với cơ sở hạ tầng dân sự là hoàn toàn trái với luật nhân đạo quốc tế, bao gồm công ước Geneva.

“Đó là điều hiển nhiên. Bất cứ là ai làm điều này, kẻ đó đã vi phạm công ước Geneva”, ông Griffiths nói.

[Dmitry Mishov, phi công Nga đào ngũ, trả lời phỏng vấn BBC](#)

Capture à partir de : [bbc.com](https://www.bbc.com)

- Ilya Barabanov
- BBC News Tiếng Nga, Vilnius

13 tháng 6 2023

Dmitry Mishov: "Tôi là một sỹ quan, không phải tòng phạm trong một tội ác"

Một binh sỹ đào ngũ, người đã đi bộ vượt biên giới Nga sang Lithuania, vẽ nên bức tranh cho thấy quân đội Nga chịu nhiều tổn thất và suy sụp tinh thần trong một cuộc phỏng vấn hiếm có với BBC.

Trung úy Dmitry Mishov, 26 tuổi, tự nộp mình cho chính quyền Lithania và xin tỵ nạn chính trị.

Dmitry kể việc chạy trốn khỏi Nga một cách bất thành hình, chỉ với một chiếc ba lô nhỏ trên lưng, là bước đường cùng cho anh.

Anh nằm trong số rất ít trường hợp sỹ quan quân đội đang phục vụ trong quân ngũ bỏ chạy để tránh bị điều đi chiến đấu ở Ukraine - và là sỹ quan không quân đang trong quân ngũ duy nhất mà BBC biết.

[Nga thuê nhóm Akhmat từ Chechnya, Ukraine nói 'giải phóng bốn làng'](#)

[Tàu chiến Nga bị thuyền drone Ukraine tấn công ở Biển Đen?](#)

Tìm đường thoát

Dmitry, một phi công lái trực thăng không kích, từng đóng quân ở vùng Pskov, Tây Bắc nước Nga. Khi máy bay chuẩn bị ra trận, Dmitry cảm nhận cuộc chiến thực sự diễn ra, không chỉ là tập trận.

Anh tìm cách rời không quân tháng 1/2022 nhưng không làm kịp giấy tờ trước khi Nga xâm lược Ukraine hôm 24/2. Anh bị điều đi Belarus để lái trực thăng vận chuyển hàng hóa quân sự.

Dmitry kể anh chưa bao giờ tới Ukraine. Chúng tôi không kiểm chứng được chi tiết này nhưng giấy tờ của anh có vẻ là chân thực và nhiều lời kể của anh khớp với những gì chúng tôi biết từ những nguồn khác.

Tháng 4/2022, anh trở về căn cứ ở Nga, nơi anh hy vọng sẽ tiếp tục làm giấy tờ xin giải ngũ. Đây là quá trình kéo dài và đã sắp xong - nhưng đến tháng 9/2022 Tổng thống Putin ra lệnh tổng động viên một phần. Anh được báo anh sẽ không được phép rời quân ngũ.

Anh biết là sớm muộn gì anh sẽ bị điều sang Ukraine chiến đấu nên anh bắt đầu tìm cách né tránh

"Tôi là một sỹ quan quân đội, nghĩa vụ của tôi là bảo vệ tổ quốc khỏi sự xâm lược. Tôi không có nghĩa vụ trở thành đồng phạm của tội ác. Không ai giải thích cho chúng tôi vì sao cuộc chiến nổ ra, vì sao chúng tôi phải tấn công người Ukraine và phá hủy các thành phố của họ? ".

Anh mô tả tâm trạng trong quân đội Nga là lẫn lộn. Một số binh sỹ ủng hộ cuộc chiến, anh nói, và một số người hoàn toàn phản đối. Rất ít người tin rằng họ chiến đấu để bảo vệ Nga khỏi nguy hiểm. Điều này từ lâu đã là cách giải thích chính thức - rằng Moscow không còn cách nào khác ngoài việc mở "chiến dịch quân sự đặc biệt" để ngăn cản một cuộc tấn công lên nước Nga.

Theo Dmitry, cảm giác choáng ngợp và phổ biến trong quân đội là không hài lòng với mức lương thấp. Anh kể các sỹ quan không quân có kinh nghiệm vẫn chỉ được trả lương hợp đồng như thời trước chiến tranh, với mức cao nhất là 90.000 rúp (1090 USD). Điều này xảy ra trong khi lính mới được tuyển vào quân đội với mức lương 204.000 rúp (chừng 2465 USD) trong chiến dịch quảng cáo chính thức công khai.

Dmitry cho biết mặc dù thái độ đối với Ukraine có thể khác nhau, nhưng không một ai trong quân đội tin vào thông tin chính thức của chính phủ Nga rằng mọi chuyện tiến triển tốt đẹp ở mặt trận hay con số thương vong là thấp.

Giấy tờ tùy thân của Dmitry Mishov chứng tỏ cấp bậc và vị trí của anh trong quân đội Nga

"Trong quân đội, không một ai tin vào giới chức. Họ tận mắt thấy điều gì đang xảy ra. Họ không phải là người dân ngồi trước màn hình TV. Quân đội không tin vào thông tin chính thống, bởi vì đơn giản chúng không đúng sự thật."

Dmitry cho biết mặc dù những ngày đầu cuộc chiến, chỉ huy Nga tuyên bố không có thương vong hay tổn thất về vũ khí, cá nhân anh biết một số người đã bị giết. Trước cuộc chiến, đơn vị anh có khoảng 40 tới 50 máy bay. Trong những ngày đầu sau khi cuộc chiến bắt đầu, sáu phi cơ bị bắn rơi và ba bị phá hủy trên mặt đất.

Chính quyền Nga hiếm khi đưa tin thương vong quân sự. Tháng 9 năm ngoái, Bộ trưởng Quốc phòng Sergei Shoigu cho biết Nga đã mất 6000 binh sỹ, một con số mà hầu hết các nhà phân tích, trong đó có các blogger quân sự ủng hộ Kremlin, cho là ước tính quá thấp.

Trong nghiên cứu mới nhất nhằm xác định số binh sỹ Nga thiệt mạng trong cuộc chiến ở Ukraine, phóng viên BBC Tiếng Nga Olga Ivshina lên một danh sách 25,000 tên và nhiều người

trong số họ là các binh lính và sĩ quan quân đội. Bà tin rằng con số thực, gồm cả những người mất tích khi làm nhiệm vụ, là cao hơn rất nhiều.

Dmitry mô tả số người tử vong trong không quân là rất cao. Điều này khớp với một cuộc điều tra mà Olga Ivshina thực hiện, với phát hiện rằng Nga đã mất hàng trăm binh sĩ có kỹ năng tốt, trong đó có phi công và kỹ thuật viên, những người trải qua đào tạo kéo dài và tốn kém.

"Giờ đây họ có thể thay thế trực thăng, nhưng họ không đủ phi công," Dmitry nói. "Nếu chúng ta so sánh với cuộc chiến ở Afghanistan trong những năm 1980, chúng tôi biết rằng Liên Xô mất 333 trực thăng ở đó. Tôi tin rằng chúng tôi đã chịu tổn thất tương tự [ở Ukraine] trong một năm."

Trốn chạy ngoạn mục

Tháng Một năm nay, Dmitry được thông báo anh sẽ bị cử đi "một đặc vụ".

Hiểu rằng nó chỉ có nghĩa một điều - đi Ukraine - anh tìm cách tẩu sát. Anh hy vọng rằng điều này sẽ giúp anh được giải ngũ vì lý do sức khỏe, nhưng không phải vậy.

Trong khi hồi phục ở bệnh viện, anh đọc một bài báo về một cựu sỹ quan cảnh sát 27 tuổi từ vùng Pskov, người đã chạy trốn thành công sang Latvia. Dmitry quyết định theo gương người này.

"Không phải tôi từ chối phục vụ trong quân ngũ. Tôi sẽ phục vụ tổ quốc nếu tổ quốc tôi đối diện với một nguy cơ thật. Tôi chỉ từ chối là tòng phạm trong một tội ác.

"Nếu tôi lên chiếc trực thăng đó, ít nhất tôi đã lấy đi mạng sống của hàng chục người. Tôi không muốn làm điều đó. Người Ukraine không phải kẻ thù của chúng tôi."

Dmitry tìm sự giúp đỡ trên Telegram để vạch đường đi xuyên rừng quabiên giới EU. Anh xách ba lô nhẹ nhất có thể.

Anh nói đi bộ xuyên rừng thật đáng sợ vì anh lo bị lính biên phòng bắt.

"Nếu họ bắt tôi, tôi đã phải tù rất lâu".

Anh nói có lúc pháo sáng nổ ở gần anh và rồi thêm một trái nữa. Anh hết hoảng tưởng rằng lính biên phòng đang đuổi theo anh và anh bắt đầu chạy.

"Tôi không nhìn rõ mình đi đâu, suy nghĩ của tôi hoảng loạn."

Anh tới một hàng rào thép gai và trèo qua. Chẳng mấy chốc anh biết anh đã vượt biên thành công.

Dựng cảnh tái hiện khoảnh khắc Dmitry cảm thấy lại thở được

"Cuối cùng tôi cũng thở được."

Dmitry cho rằng chính quyền Nga sẽ mở một vụ án hình sự đối với anh. Nhưng anh tin rằng nhiều đồng đội trong quân đội sẽ hiểu động cơ của anh.

Một vài đồng đội thậm chí khuyên anh tìm cách chạy trốn ở Nga, nhưng anh nghĩ dù ở một đất nước rộng lớn như vậy, anh cũng không thể trốn thoát và sẽ bị trừng phạt vì đào ngũ.

Anh không biết chuyện gì sẽ xảy ra với anh tiếp theo.

Nhưng Dmitry nói anh thà nỗ lực xây dựng cuộc sống mới ở EU còn hơn sống trong lo lắng ở quê nhà.

Bài do Kateryna Khinkulova biên tập.

[Ukraina và chiến lược « chích hàng ngàn mũi » để làm gấu Nga hoảng loạn](#)

Capture à partir de : [rfi.fr](https://www.rfi.fr)

Đăng ngày: 25/05/2023 - 09:25

[Thuy My](#)

Le Figaro nhận định tuy những hoạt động tấn công vào đất Nga của các binh đoàn người Nga chống Putin không làm thay đổi hẳn diện mạo cuộc chiến, nhưng cũng đủ để Kremlin phải « *quan ngại sâu sắc* ». Trong cuộc chiến tranh đầy những diễn biến bất ngờ, người Ukraina vừa tung ra một vũ khí mới, đó là người Nga. Mai đây họ sẽ dành những gì nữa cho kẻ xâm lăng ?

Các thành viên của Binh đoàn Tình nguyện Nga bên cạnh một xe thiết giáp tại cửa khẩu biên giới Graivoron thuộc Kozinka, vùng Belgorod của Nga. Ảnh được công bố ngày 23/05/2023.via REUTERS - RUSSIAN VOLUNTEER CORPS

Các cuộc tấn công vào Belgorod đã che khuất Bakhmut

La Croix nói về « *Những chiến binh chống Putin đẩy lùi quân đội Nga ngay trên đất của họ* ». Tuy không phải là cuộc phản công đã loan báo nhiều lần, nhưng chừng như cuộc chiến đã bước vào một giai đoạn mới. Quân đội Nga đã phải huy động cả trực thăng, vũ khí hạng nặng, thậm chí phải cắt mạng điện thoại di động, di tản dân ở ít nhất 9 địa phương. Chưa bao giờ

Nga phải đối phó với một cuộc tấn công quy mô như vậy ở Belgorod. Các chuyên gia quân sự nhấn mạnh đến tầm vóc cả về chiến thuật lẫn tâm lý của các vụ tấn công này - quân Nga bị đánh ở xa tiền tuyến và làm nổi bật lên những yếu kém. Belgorod đã làm chìm khuất Bakhmut !

Le Monde cho rằng « *Xâm nhập vào lãnh thổ Nga, một sự sỉ nhục cho Matxcova* ». Cú sốc tâm lý thấy rõ nơi phía Nga, có thể mạnh hơn cả vụ drone tấn công điện Kremlin hôm 03/05. Chương trình tin tức buổi tối trên truyền hình chỉ dành chưa đầy một phút cho sự kiện, nhưng hình ảnh người dân lũ lượt đi sơ tán, và nhất hàng dài vô tận xe hơi tìm cách chạy khỏi Belgorod gây ấn tượng mạnh. Tờ báo nhắc lại quyết định đặt vùng này dưới chế độ « chống khủng bố » là chưa từng có kể từ thập niên 90, khi xung đột vũ trang lan ra tại vùng Kavkaz rộng lớn.

Người Nga lưu vong chống Putin : Đủ khuynh hướng từ cánh tả đến tân quốc xã

Những ai đã làm nên chiến công bất ngờ này ? *Le Figaro* có bài phóng sự về « *Những người Nga chiến đấu với Putin* ». Đó là những nhóm khác biệt về lý tưởng, nhưng có chung mục đích là lật đổ chế độ độc tài ở Kremlin. Hàng ngàn người Nga lưu vong ở Ukraina đã tham gia Binh đoàn Nước Nga Tự Do đấu tranh cho dân chủ, và Binh đoàn Tình nguyện Nga, có xu hướng tân quốc xã.

Đặc phái viên tờ báo tìm gặp Denis Kapustine, biệt danh « Rex », nhân vật « nhiều màu sắc » nhất. Doanh nhân, cựu hooligan, người sáng lập một thương hiệu thời trang, Kapustine lớn lên ở Đức, nhưng sau bị cấm vào không gian Schengen vì ý hướng phát-xít mới. Tại Kiev, anh có hai vệ sĩ bịt mặt đeo kalachnikov hộ tống. Nói thông thạo cả tiếng Anh, Đức, Nga, « Rex » từng tham gia cuộc cách mạng Maidan. Vài tuần sau cuộc xâm lăng, thấy có những đơn vị người Gruzia, Chechnya, Belarus, Ba Lan trong đội quân tình nguyện nước ngoài, « Rex » bèn thành lập

một « binh đoàn » gồm toàn người Nga lưu vong để giúp bảo vệ Ukraina, và bản thân từng chiến đấu tại Zaporijia.

Ilya Bogdanov, xuất hiện trên những tấm ảnh được phe nổi dậy ở Belgorod đăng lên gần đây, cũng thuộc Binh đoàn Tình nguyện Nga (RDK). Người cựu nhân viên tình báo (FSB) 34 tuổi đã rời nước Nga đến tham gia cuộc cách mạng Maidan, rồi chiến đấu trong nhóm dân quân dân tộc chủ nghĩa. Tháng 2/2022 khi chiến tranh bắt đầu, Bogdanov gia nhập một nhóm tình nguyện được tình báo quân đội Ukraina (GUR) trang bị hỏa tiễn chống tăng, tấn công những đoàn xe Nga ở Kiev. Một tháng sau bị thương, anh nhập vào binh đoàn của Denis Kapustine.

Còn Roman Popkov và Elena Boroskva, hai nhà báo đồng thời là nhà hoạt động Nga, xưa nay vẫn đối lập với Vladimir Putin, đã rời khỏi Matxcova đến tị nạn ở Kiev vài tháng trước cuộc xâm lăng. Cả hai nói rằng đã thành lập kênh Telegram mang tên « Rospartisan » có 30.000 theo dõi, chuyên thống kê những hành động phá hoại trên đất Nga như phóng hỏa văn phòng tuyển mộ, phá đường sắt dành cho các đoàn tàu quân sự... Nhà đối lập Ilya Ponomarev, từ một năm qua cố gắng nối kết các nhóm vũ trang và đối lập, nhấn mạnh rằng họ « *không phải là khủng bố mà là những chiến binh cho tự do* ».

Chiến lược « chích hàng ngàn mũi » để làm gấu Nga hoảng loạn

Trong bài xã luận « *Ukraina : Chiến lược chích hàng ngàn mũi vào gấu Nga* », *Le Figaro* nhận định tuy những hoạt động trên đây không làm thay đổi hẳn diện mạo cuộc chiến, nhưng cũng đủ để Kremlin phải « *quan ngại sâu sắc* ».

Trong số những nhà đối lập với Vladimir Putin, có những thủ lĩnh chính trị bị ám sát như Boris Nemtsov, bị tổng giam như Alexeï Navalny và Vladimir Kara-Mourza, phải lưu vong như Ilya Ponomarev ở Kiev. Và nay những chiến binh của Ponomarev đi chiến đấu bằng cùng một phương cách với chế

độ, tiến hành « hoạt động gìn giữ hòa bình theo yêu cầu của cư dân Belgorod » !

Hai nhóm đối thủ về ý thức hệ dường như đã có thỏa thuận qua trung gian của Ponomarev, hợp tác cho đến khi lật đổ được chế độ Putin. Khó thể nói đội đặc nhiệm đang tiếp tục cuộc tấn công ngoạn mục bên kia biên giới, hay đã bị máy bay và pháo « đập tan » như bộ tham mưu Nga tuyên bố. Dù sao đi nữa, những giờ phút huy hoàng của họ là thách thức cho ông chủ điện Kremlin, « người bảo vệ » đất nước, và các tướng lĩnh của ông ta. Các cảm tử quân chỉ muốn trải nghiệm, và khi thấy sự kháng cự của Nga là con số không, đã tự cho phép dẫn lên, gây tiếng vang lớn.

Vụ này trước hết cho thấy tính dễ tổn thương của một đất nước rộng lớn nhất thế giới, rất vất vả để bảo vệ 1.500 kilomet đường biên giới với Ukraina, đồng thời vụ chứng tỏ khả năng đánh lạc hướng, gây bất ngờ mà Kiev có thể khai thác vào lúc tổng phản công. Đó còn là dấu hiệu biểu hiện tất cả đều có thể, kể cả việc mở rộng cuộc chiến mà không dùng đến vũ khí do phương Tây cung cấp. Không phải để tràn sang Nga, mà trong chiến lược chích hàng ngàn mũi để làm con gấu ở Kremlin hoảng loạn. Trong cuộc chiến tranh mà mọi việc chưa thể lường hết, người Ukraina vừa tung ra một vũ khí mới, đó là người Nga. Mai đây họ sẽ dành những gì nữa cho kẻ xâm lăng thiếu suy xét ?

Rzeszow, « thành phố cứu rỗi » của Ba Lan

Le Figaro ghi nhận Rzeszow, thành phố ở miền đông Ba Lan đang là tuyến đầu trong hệ thống hậu cần quân sự cung ứng cho quân đội Ukraina. Vào cao điểm khủng hoảng nhân đạo tháng Tư năm ngoái, 200.000 dân thành phố này đã đón tiếp 100.000 người tị nạn Ukraina. Nằm cách biên giới khoảng 1 giờ xe hơi, Rzeszow kể từ cuộc xâm lăng đã biến thành hậu phương lớn của lực lượng đồng minh.

Giám đốc khách sạn Manoir Ostoya, bà Karina Guzek-Buk cho biết cư dân chưa bao giờ thấy nhiều quốc tịch đến đây như thế. Khách sạn từng là nơi tạm trú cho 1.500 người Ấn Độ di tản khỏi Ukraina trong tuần lễ đầu tiên, rồi đến người tị nạn Ukraina, và nay 95 % số phòng được các nhân viên làm việc cho quân đội Mỹ mượn. Sân bay nhờ có phi đạo dài thứ nhì trên cả nước, hàng ngày khoảng vài chục phi cơ vận tải phương Tây hạ cánh. Nhịp độ đang tăng lên, cho thấy cuộc phản công của Ukraina không còn quá xa.

Máy bay không người lái tấn công các nhà máy lọc dầu của Nga gần cảng dầu Novorossiisk

31/05/2023

[Reuters](#)

Capture à partir de : voatiengviet.com

Cảng dầu Novorossiisk của Nga.

Các máy bay không người lái vừa tấn công hai nhà máy lọc dầu chỉ cách 65-80 km về phía đông của các cảng xuất khẩu dầu lớn nhất của Nga hôm thứ Tư (31/5), gây ra hỏa hoạn tại một nhà máy và không gây thiệt hại cho nhà máy kia, Reuters dẫn lời các quan chức Nga cho biết.

Các cuộc tấn công bằng máy bay không người lái sâu bên trong nước Nga đã gia tăng trong những tuần gần đây với các cuộc tấn công vào Moscow, các đường ống dẫn dầu và thậm chí cả Điện Kremlin trước một cuộc phản công của Ukraine.

Thống đốc Veniamin Kondratyev cho biết vào khoảng 01:00 GMT, một máy bay không người lái đã tấn công nhà máy lọc dầu Afipsky ở vùng Krasnodar của Nga, gây ra hỏa hoạn và sau đó đã được dập tắt.

Nhà máy lọc dầu Afipsky nằm cách cảng Novorossiisk ở Biển Đen 80km về phía đông, một trong những cửa ngõ xuất khẩu dầu mỏ quan trọng nhất của Nga. Nhà máy này có thể xử lý khoảng 6 triệu tấn (44 triệu thùng) dầu mỗi năm.

Cảng Novorossiisk, cùng với nhà ga Caspian Pipeline Consortium (CPC), đưa khoảng 1,5% lượng dầu toàn cầu ra thị trường.

Năm ngoái, CPC đã xuất khẩu qua cảng South Ozereyevka 58,7 triệu tấn dầu, chủ yếu từ Kazakhstan, trong khi cảng Sheskharis tại Novorossiisk xử lý khoảng 30 triệu tấn dầu.

Một máy bay không người lái khác đã đâm vào nhà máy lọc dầu Ilsky, nằm cách Novorossiisk khoảng 64km về phía đông, hãng thông tấn nhà nước Nga RIA đưa tin, dẫn lời các quan chức địa phương.

Theo trang web của nhà máy lọc dầu này, năm đơn vị chế biến của nhà máy có tổng công suất là 3 triệu tấn mỗi năm.

Hiện chưa có thông tin về việc ai đã phóng máy bay không người lái nói trên, nhưng Nga đã cáo buộc Ukraine gia tăng các cuộc tấn công vào các mục tiêu bên trong nước này, bao gồm cả Moscow hôm 30/5.

Ukraine hầu như không bao giờ công khai nhận trách nhiệm về các cuộc tấn công bên trong nước Nga hoặc trên lãnh thổ do Nga kiểm soát ở Ukraine.

Các nhà máy lọc dầu trên khắp nước Nga thường xuyên bị máy bay không người lái tấn công sau khi bắt đầu điều mà Điện Kremlin gọi là “chiến dịch quân sự đặc biệt” ở Ukraine vào tháng 2/2022.

[Tổng thống Mỹ mở đường cho việc cung cấp F-16 cho Ukraina](#)

Capture à partir de : rfi.fr

Đăng ngày: 20/05/2023 - 10:49

Có thể nói đây là một bước ngoặt quan trọng về sự yểm trợ của phương Tây đối với Ukraina trong cuộc chiến chống Nga: Tại thượng đỉnh G7 ở Hiroshima (Nhật Bản), hôm qua, 19/05/2023, tổng thống Mỹ Joe Biden tuyên bố kể từ nay sẵn sàng cho phép các nước khác cung cấp cho Ukraina loại chiến đấu cơ F-16 do Mỹ sản xuất.

Ảnh tư liệu: Chiến đấu cơ Mỹ F-16 bay biểu diễn tại một căn cứ không quân của Ấn Độ ngày 24/02/2019.AP - Aijaz Rahi

Theo lời cố vấn an ninh quốc gia của Nhà Trắng Jake Sullivan, được hãng tin AFP trích dẫn, tổng thống Biden cũng ủng hộ một sáng kiến chung nhằm huấn luyện các phi công Ukraina sử dụng những loại chiến đấu cơ thế hệ thứ tư, trong đó có F-16 của Mỹ.

Ngay sau thông báo của tổng thống Biden, bộ Quốc Phòng Đan Mạch hôm qua thông báo nước này sẽ tham gia vào việc huấn luyện các phi công Ukraina lái chiến đấu cơ F-16.

Trong thời gian qua, áp lực lên tổng thống Mỹ ngày càng tăng, đòi ông phải bật đèn xanh cho việc cấp các chiến đấu cơ F-16 cho Ukraina từ những nước đang có các phi cơ này. Việc giao F-16 cho các nước thứ ba phải có sự chấp thuận của Washington, cụ thể là của bộ Ngoại Giao Hoa Kỳ, do cần phải bảo vệ công nghệ quân sự của Mỹ.

Tổng thống Ukraina Volodymyr Zelensky ngay lập tức hoan nghênh quyết định nói trên của tổng thống Biden, một quyết định mà ông cho là mang tính “lịch sử”. Theo lời cố vấn an ninh

quốc gia Sullivan, tổng thống Biden rất nôn nóng gặp đồng nhiệm Ukraina để thảo luận về việc thực hiện kế hoạch này trong cuộc gặp vào ngày mai ở Hiroshima bên lề thượng đỉnh nhóm G7.

Bay từ Ả Rập Xê Út trên một chiếc máy bay của Cộng Hòa Pháp, ông Zelensky đã đến Hiroshima hôm nay để dự thượng đỉnh G7. Ngoài tổng thống Mỹ Biden, tổng thống Ukraina có các cuộc gặp song phương với tổng thống Pháp Emmanuel Macron và thủ tướng Nhật Fumio Kishida.

Trên mạng Twitter hôm nay, thủ tướng Ấn Độ Narendra Modi vừa cho biết ông cũng đã gặp tổng thống Zelensky tại Hiroshima. Đây là cuộc gặp đầu tiên giữa lãnh đạo hai nước kể từ khi Nga mở cuộc chiến tranh xâm lược Ukraina.

Trong bản thông cáo chung hôm nay, các lãnh đạo G7 đã kêu gọi Trung Quốc "gây áp lực lên Nga để nước này ngừng cuộc xâm lăng Ukraina", đồng thời khẳng định muốn duy trì các quan hệ "mang tính xây dựng và ổn định" với Bắc Kinh. Các lãnh đạo G7 nhân dịp này nhắc lại là họ vẫn chống mọi hành động "quân sự hóa" của Trung Quốc ở vùng châu Á-Thái Bình Dương.

[Tòa Công lý Quốc tế cho phép 32 nước ủng hộ Ukraine trong vụ kiện Nga](#)

10/06/2023

AP

Capture à partir de :voatiengviet.com

Trụ sở Tòa án Công lý Quốc tế tại The Hague, Hà Lan

Tòa án Công lý Quốc tế chấp nhận yêu cầu của 32 quốc gia ủng hộ Ukraine trong vụ kiện diệt chủng chống lại Nga, tòa án cao nhất của Liên hiệp quốc cho biết ngày 9/6.

Đây là số lượng lớn nhất các quốc gia tham gia khiếu nại một nước khác tại tòa án thế giới có trụ sở tại The Hague, Hà Lan.

Chính phủ Ukraine đã đưa ra vụ kiện vài ngày sau khi Nga xâm lược Ukraine vào tháng 2 năm 2022. Điện Kremlin đã từ chối các phiên điều trần được tổ chức vào tháng sau, trong khi những người biểu tình cầm cờ Ukraine hô vang các khẩu hiệu phản chiến bên ngoài cổng tòa án.

Latvia là quốc gia đầu tiên can thiệp vào đơn kiện cáo buộc Nga vi phạm Công ước Diệt chủng năm 1948 bằng cách cáo buộc sai sự thật Ukraine phạm tội diệt chủng ở các khu vực phía đông Luhansk và Donetsk, đồng thời lấy đó làm cái cớ cho cuộc xâm lược.

Con số kỷ lục 33 quốc gia, bao gồm Hoa Kỳ, Canada, Úc và mọi quốc gia thành viên Liên hiệp Châu Âu, ngoại trừ Hungary, đã yêu cầu tham gia đứng về phía Ukraine trong vụ kiện. Tuy

nhiên, các thẩm phán của tòa án Liên hiệp quốc đã từ chối yêu cầu của Hoa Kỳ vì lý do kỹ thuật.

“Tòa án kết luận rằng các tuyên bố can thiệp được đệ trình trong trường hợp này, ngoại trừ tuyên bố do Hoa Kỳ đệ trình, đều được chấp nhận,” các thẩm phán nói.

Bất kỳ quốc gia nào đã ký hiệp ước hình sự hóa tội ác diệt chủng sau Thế chiến II đều được phép nộp đơn xin can thiệp trong các trường hợp được đưa ra theo hiệp định. Hoa Kỳ đã không chấp nhận một phần của Công ước diệt chủng khi ký hiệp ước, vì vậy các thẩm phán xác định quốc gia này không có quyền tham gia.

Các quốc gia và tổ chức không trực tiếp tham gia tố tụng thường yêu cầu tòa xem có cho họ đưa ra lập luận hay không, đặc biệt nếu kết quả có thể tác động đến họ theo một cách nào đó.

Các chuyên gia coi các kiến nghị trong vụ kiện đang chờ xử lý là nỗ lực thể hiện sự ủng hộ đối với Ukraine và lên án cuộc chiến của Nga hơn là các quốc gia đang tìm kiếm cơ hội để ủng hộ các lập trường hoặc lập luận pháp lý cụ thể.

Ông Ori Pomson, một học giả pháp lý tại Đại học Cambridge, người có nghiên cứu tập trung vào Tòa án Công lý Quốc tế, nói với hãng tin AP: “Các quốc gia đang bày tỏ tình đoàn kết với Ukraine.”

Vào tháng 3 năm 2022, tòa án đã ra lệnh cho Nga ngừng các hoạt động thù địch ở Ukraine, nhưng Moscow đã không tuân thủ.

Tòa án thế giới đang xét xử một vụ kiện riêng do Ukraine đưa ra trước đó liên quan đến việc Nga sáp nhập Crimea năm 2014 và việc Nga tài trợ cho lực lượng nổi dậy ly khai ở miền đông Ukraine.

Một nhóm nước tương tự cũng yêu cầu Tòa án Nhân quyền Châu Âu can thiệp vào một số vụ Ukraine kiện Nga về chiến tranh. Vào tháng 3, tòa án có trụ sở tại Strasbourg đã trao cho 31 nhóm quyền ủng hộ Ukraine trong các thủ tục tố tụng đó.

[TT Zelensky đến G7 tìm hậu thuẫn từ các nước phương nam cho Ukraina](#)

Capture à partir de : [rfi.fr](https://www.rfi.fr)

Đăng ngày: 21/05/2023 - 11:00

[Thu Hằng](#)

Tổng thống Ukraina Volodymyr Zelensky đến thượng đỉnh G7 tìm thêm hậu thuẫn ngoại giao và quân sự. Ngày 21/05/2023, ông Zelensky gặp thủ tướng Ấn Độ Narendra Modi và tổng thống Brazil Lula, để thuyết phục hai nhà lãnh đạo tham gia vào kế hoạch hòa bình của Kiev, được trình bày lần đầu vào tháng 11/2022. Ấn Độ và Brazil là hai nước cho đến nay vẫn từ chối lên án cuộc xâm lược Ukraina của Nga.

Tổng thống Ukraina Volodymyr Zelenskiy (G) và các nhà lãnh đạo G7 khác chụp ảnh trước một phiên họp về Ukraina tại Thượng đỉnh G7 ở Hiroshima, Nhật Bản, ngày 21 tháng 5 năm 2023. © Офіс Президента України

Ngay khi tới Hiroshima ngày 20/05 trên chuyên cơ của Pháp, tổng thống Zelensky liên tục có các cuộc họp song phương với các đồng minh và đối tác để vận động các nước này hỗ trợ thêm cho Ukraina. Ngoài các cuộc họp với lãnh đạo các nước đồng minh châu Âu, ông Zelensky cũng gặp tổng thống Mỹ, thủ tướng Nhật Bản và thủ tướng Canada.

Đây cũng là lần đầu tiên nguyên thủ Ukraina gặp trực tiếp thủ tướng Ấn Độ và mời ông Narendra Modi tham gia nỗ lực chấm dứt chiến tranh của Kiev. Ông Modi bày tỏ « hoàn toàn hiểu được nỗi đau của ông (Zelensky) và của người dân Ukraina », đồng thời hứa « Ấn Độ và cá nhân tôi sẽ làm mọi việc có thể để giải quyết cuộc xung đột này » vì « đó không chỉ là vấn đề chính trị hay kinh tế, mà còn là vấn đề nhân đạo ».

Sáng 21/05, tổng thống Ukraina gặp đồng nhiệm Brazil Lula, cho đến giờ vẫn lưỡng lự lên án cuộc xâm lược của Nga. Tháng 04/2023, ông Lula còn tuyên bố rằng Hoa Kỳ nên ngừng « cổ vũ chiến tranh » ở Ukraina.

Zelensky tại G7 : Sáng kiến của Pháp thành công

Theo tổng thống Pháp Emmanuel Macron, việc tổng thống Ukraina có mặt tại thượng đỉnh G7 ở Hiroshima « có thể làm thay đổi cán cân » cho Ukraina vì giúp Kiev thắt chặt mối liên hệ với các nhà lãnh đạo các nước đang trỗi dậy. Trước báo giới ngày 20/05, ông Macron nhấn mạnh « sáng kiến của Pháp » đã thành công :

« Tôi nghĩ Pháp đã vinh dự làm được việc này, giúp tổng thống Zelensky đến phát biểu tại thượng đỉnh Liên Đoàn Ả Rập, nhận được sự ủng hộ rất rõ ràng từ phía Ả Rập Xê Út và nhiều nước lớn trong vùng, đó là một bước ngoặt thực sự. Tiếp theo là đến đây (Hiroshima) để có thể phát biểu trước các thành viên của nhóm G7, nhận được những giải thích rõ ràng hơn về lập trường hoặc có thể là sự ủng hộ và vận động trước bộ ba chủ tịch G20, đó là cách xây dựng hòa bình.

Nếu tái lập hòa bình là biến chiến tranh Ukraina thành một cuộc xung đột bị đóng băng, thì đó là một sai lầm đối với tất cả chúng ta. Bởi vì kinh nghiệm đã dạy chúng ta rằng một cuộc xung đột bị đóng băng sẽ là một cuộc chiến tương lai, cho nên đó không phải là ưu tiên tuyệt đối cho hiện tại. Hòa bình phải là việc xây dựng một nền hòa bình lâu dài, được thương lượng, giải quyết

vấn đề trên cơ sở nền tảng của nó và tôn trọng Hiến chương Liên Hiệp Quốc. Và đây là lúc phải bỏ điểm nhập nhằng ».

Trung Hoa có thể lèo lái khủng hoảng Ukraine hay không?

Capture à partir de : dcvonline.net

Bonny Lin | Trần Giao Thủy

Bắc Kinh vật lộn để cân bằng mối quan hệ với Nga và châu Âu

Tổng thống Nga Vladimir Putin và Chủ tịch Trung Hoa Tập Cận Bình tại Moscow, tháng 3 năm 2023. Grigory Sysoev/Sputnik/Kremlin/Reuters

Vào ngày 21 tháng 4, Đại sứ Trung Hoa tại Pháp, Lu Shaye, tuyên bố rằng Crimea có phải là một phần của Ukraine hay không “còn tùy vào cách nhận định vấn đề”. Ông ta đổ thêm dầu vào lửa khi nói rằng “những quốc gia thuộc Liên Xô cũ không có đủ tư cách pháp lý trong luật pháp quốc tế”—đặt câu hỏi không chỉ về chủ quyền của Ukraine mà còn của hơn chục quốc gia từng là một phần của Liên Xô. Những nhận xét kích động này đã bị lên án khắp nơi, và 80 dân biểu châu Âu kêu gọi chính phủ Pháp trục xuất Lu. Bắc Kinh đã cố gắng xuống thang căng thẳng, nói rằng Lu chỉ bày tỏ quan điểm cá nhân của ông ta.

Năm ngày sau khi Lu đưa ra nhận định, Chủ tịch Trung Hoa [Tập Cận Bình](#) đã có cuộc điện đàm như đã hứa từ lâu với Tổng thống Ukraine Volodymyr Zelensky. Mặc dù một số trong giới

quan sát hoan nghênh cuộc đối thoại này như một cố gắng để giảm thiểu thiệt hại vì những bình luận của Lu, nhưng những người khác nghi ngờ rằng những nhận xét của đại sứ đã tuyên bố là để thăm dò xem châu Âu sẽ phản ứng như thế nào nếu Trung Hoa chính thức chấp nhận quan điểm của ông ta. Theo lời kêu gọi của ông Tập, Ngoại trưởng Trung Hoa Qin Gang đã đến thăm Đức, Pháp và Na Uy vào đầu tháng Năm. Và trong tuần này, Li Hui, đặc sứ mới của Trung Hoa để giải quyết cuộc xung đột Ukraine, sẽ đến thăm Ukraine, Ba Lan, Pháp, Đức và Nga để thảo luận về cách đạt được “một giải pháp chính trị cho cuộc khủng hoảng Ukraine”.

Những sự kiện này đã làm nổi bật những cố gắng của Bắc Kinh nhằm cân bằng những mục tiêu xung đột của họ ở Ukraine. Trung Hoa đặt mục tiêu ưu tiên những mối quan hệ với Nga, đối tác chiến lược mạnh nhất của họ, vốn đã thiên vị trong cuộc xung đột để có lợi cho nước láng giềng. Đồng thời, Bắc Kinh mong bảo đảm được rằng châu Âu không tham gia vào một khối chống Trung Hoa—một mục tiêu ngày càng quan trọng trước sự bi quan ngày càng tăng của giới hoạch định chính sách Trung Hoa rằng họ có thể ngăn chặn quan hệ Mỹ-Trung xấu đi. Những lo ngại này đã khiến Trung Hoa cố gắng tỏ ra trung lập và hạn chế một số hậu thuẫn dành cho Nga. Tuy nhiên, khi chiến tranh kéo dài, Bắc Kinh nhận thấy rằng lập trường này ngày càng khó duy trì và cuộc xung đột đang làm suy yếu đối tác chiến lược thân thiết nhất của họ đồng thời làm phức tạp môi trường an ninh của Trung Hoa.

Kết quả là, Bắc Kinh đã đứng ngoài cuộc và bắt đầu đưa ra những đề nghị tốt để đưa cả hai bên vào bàn đàm phán. Nó đã nêu rõ tầm nhìn về an ninh toàn cầu, đưa ra một tuyên bố về lập trường của Ukraine và chỉ định một đặc sứ để lôi kéo tất cả những bên tham gia vào cuộc xung đột. Nó dường như cũng đang tìm cách để biến cuộc [xung đột Ukraine](#) thành một cuộc xung đột có lịch sử lâu dài và phức tạp nhằm cắt giảm ngoại viện cho Ukraine và bảo vệ lợi ích của Nga. Tuy nhiên, khi ra

mặt ủng hộ Nga hơn, những cố gắng của Trung Hoa có thể được nhiều người biết đến nhưng chậm mang lại kết quả. Trung Hoa có thể sẽ làm vừa đủ để chứng tỏ mình là một nước lãnh đạo toàn cầu hữu ích và có trách nhiệm nhưng chưa đủ để phải nhận trách nhiệm đạt được mục tiêu chấm dứt xung đột Ukraine một cách công bằng và được cả hai bên chấp nhận.

HIỆU SAI

Ngay sau khi Nga xâm lăng Ukraine vào năm ngoái, những chuyên gia hàng đầu về Trung Hoa đã đưa ra một loạt đánh giá về ảnh hưởng và quỹ đạo của cuộc chiến. Nhiều người ban đầu đánh giá rằng cuộc xung đột chỉ diễn ra trong thời gian ngắn, và một số thậm chí còn dự đoán rằng nó sẽ không có ảnh hưởng [địa chính trị](#) nào ngoài châu Âu.

Ngay cả khi rõ ràng là sẽ không có giải pháp nhanh chóng cho cuộc xung đột, sự khôn ngoan theo tập quán ở Bắc Kinh là Trung Hoa nên giữ vị trí không can thiệp của mình. Một tháng sau cuộc chiến, một nhóm những chiến lược gia hàng đầu của Trung Hoa thuộc những lĩnh vực học thuật khác nhau, kể cả những tác giả của một cuốn sách có ảnh hưởng năm 1999 về những phương pháp chiến tranh phi quân sự và phi sát thương mới, đã Bắc Kinh thu thập không chính thức để phân tích ảnh hưởng của cuộc xung đột Ukraine đối với trật tự toàn cầu. Họ đánh giá rằng cuộc xung đột khó có thể kết thúc sớm và [Trung Hoa](#) có thể trục lợi nếu một cuộc chiến kéo dài. Họ lập luận rằng Trung Hoa sẽ giữ trung lập để biến cuộc khủng hoảng thành cơ hội để xây dựng lại mối quan hệ với Nga, Hoa Kỳ và Châu Âu, tất cả đều sẽ phải trả giá ngày càng tăng khi chiến tranh kéo dài.

Giới chiến lược gia Trung Hoa ủng hộ việc hỗ trợ bí mật cho Nga để bảo đảm rằng nước này có thể duy trì cuộc chiến và không bị sụp đổ. Tuy nhiên, họ khuyên không nên nghiêng hẳn về phía Moscow. Giới chuyên gia này tin rằng cuộc xung đột có thể tạo cơ hội cho Bắc Kinh xoa dịu một phần quan hệ với Hoa

Kỳ, đặc biệt là vì có nhiều cơ hội làm việc với chính quyền của Tổng thống Hoa Kỳ Joe Biden hơn là với chính quyền có thể có của Trump trong tương lai.

Họ cũng đề nghị Bắc Kinh nên đóng một vai trò ngoại giao tích cực trong việc giải quyết hậu quả của cuộc xung đột. Trung Hoa nên ủng hộ những quan điểm mà hầu hết nhiều nước ủng hộ—chẳng hạn như tôn trọng chủ quyền và từ bỏ [tâm lý Chiến tranh Lạnh](#)—để định hình phản ứng quốc tế theo hướng có lợi cho mình. Họ cũng là áp lực để Trung Hoa đảm nhận những trách nhiệm mới, kể cả việc đóng vai trò là trọng tài và nước hoạch định quy tắc cho trật tự quốc tế mới nổi này

“Bất chấp những nỗ lực của Trung Hoa, hầu hết các nước phát triển đều coi lập trường của Trung Hoa về cuộc chiến ở Ukraine là rất thân với Nga.”

Mặc dù không rõ liệu lãnh đạo Trung Hoa có hoàn toàn đồng ý với quan điểm của những chuyên gia này hay không, nhưng nhiều đề nghị của họ đã được Bắc Kinh chấp nhận. Ví dụ, Trung Hoa đã cố gắng giữ vị trí trung lập trong cuộc xung đột ở Ukraine. Tuyên bố lập trường của chính phủ về Ukraine, xuất bản vào tháng 2, cũng có những quan điểm cụ thể của giới chuyên gia Trung Hoa này về việc tôn trọng chủ quyền của những quốc gia khác và từ bỏ tâm lý Chiến tranh Lạnh.

Tuy nhiên, sự lạc quan thận trọng của giới chiến lược gia về khả năng biến cuộc xung đột thành lợi thế của Bắc Kinh đã sớm chạm vào thực tế. Bất chấp những nỗ lực của Trung Hoa, hầu hết các nước phát triển đều coi lập trường của Trung Hoa về cuộc chiến ở Ukraine là rất thân với Nga. Nhiều người trong giới phân tích Trung Hoa lo ngại rằng nhận thức này có thể làm hại uy tín của Trung Hoa ở châu Âu, khiến các chính phủ và công chúng coi Trung Hoa là kẻ thù. Tương tự như vậy, quan hệ Mỹ-Trung đã xấu đi ngay cả khi cuộc xung đột Ukraine kéo dài. Phản ứng của Trung Hoa đối với cuộc chiến ở Ukraine cũng làm tăng mối lo ngại toàn cầu về việc Bắc Kinh có thể có ý

định dùng vũ lực với Đài Loan, do đó tăng cường viện trợ quốc tế cho Đài Bắc—và làm trầm trọng thêm môi trường an ninh của chính Trung Hoa.

Đến giữa năm 2022, những chuyên gia Trung Hoa coi xung đột kéo dài ở Ukraine bất lợi cho Trung Hoa. Quan điểm chủ đạo trong nước là cuộc giao tranh đại diện cho một cuộc chiến ủy nhiệm do NATO hậu thuẫn nhằm làm suy yếu Nga, bạn của Trung Hoa trong việc chống lại sự đàn áp và bao vây của phương Tây. Nhiều người lập luận rằng Hoa Kỳ là bên hưởng lợi chính trong cuộc xung đột: Hoa Kỳ đang học được những bài học quý giá trong việc hỗ trợ cuộc chiến của Ukraine, kể cả việc tận dụng các biện pháp trừng phạt cưỡng chế đối với Nga và có thể sử dụng những chiến thuật tương tự này để chống lại Trung Hoa trong tương lai. Đồng thời, chiến tranh đã cho phép Washington củng cố và hồi sinh những liên minh của Mỹ ở châu Âu và hơn thế nữa. Giới chuyên gia Trung Hoa tin rằng rõ ràng là cuộc xung đột Ukraine đã làm suy yếu nước Nga, nhưng không tin chắc rằng Hoa Kỳ hay Châu Âu cũng phải gánh chịu hậu quả tương tự.

Những lo ngại của Bắc Kinh về cuộc xung đột Ukraine đã gia tăng trong năm qua. Nga không chỉ đối phó với sự kháng cự mạnh mẽ của quân đội Ukraine và cạn kiệt vũ khí, đạn dược mà giới chuyên gia Trung Hoa còn lo ngại về khả năng đối đầu trực tiếp giữa Mỹ và Nga và leo thang hạch tâm. Hai kịch bản này có thể khiến Trung Hoa không thể đứng ngoài cuộc. Giới phân tích Trung Hoa đánh giá rằng Nga có thể sử dụng vũ khí hạch tâm như là phương sách cuối cùng và nếu họ cảm thấy có nguy cơ thua cuộc chiến, và truyền thông Trung Hoa đã đưa tin về các mối đe dọa hạch tâm lặp đi lặp lại của Nga và cuộc tập trận vào tháng 10 năm 2022 có sự tham gia của các lực lượng hạt nhân chiến lược. Tuy nhiên, theo quan điểm của Bắc Kinh, mối đe dọa sử dụng hạch tâm không chỉ đến từ Nga. Trung Hoa tin rằng NATO cũng đã tham gia vào những cuộc tấn công

hạch tâm, kể cả việc thông qua một cuộc tập trận răn đe hạch tâm diễn ra cùng lúc với những cuộc tập trận hạt nhân của Nga.

Ngoại giao có thể cho phép Bắc Kinh làm chệch hướng những lời chỉ trích.

Những lo ngại này hiện rõ trong những luận điệu ngày càng leo thang của Tập về cuộc chiến Ukraine. Khi tiếp đón Thủ tướng Đức Olaf Scholz tại Bắc Kinh vào tháng 11, Tập đã tuyên bố rằng cộng đồng quốc tế nên “phản đối việc sử dụng hoặc đe dọa sử dụng vũ khí hạch tâm, ủng hộ không thể sử dụng vũ khí hạch tâm và không nên tiến hành chiến tranh nguyên tử, đồng thời ngăn chặn một cuộc chiến tranh như vậy và tránh một cuộc khủng hoảng hạch tâm ở Á-Âu.” Cuối tháng đó, trong một cuộc thảo luận với Biden ở Bali về cuộc khủng hoảng Ukraine, ông nói rằng “không có bên thắng cuộc tron xung đột và chiến tranh” và “phải tránh đối đầu giữa các nước lớn”.

Nỗi sợ hãi của Trung Hoa về Ukraine phản ảnh trong những câu chuyện được báo đài nước này đưa tin. Vào tháng 12, báo chí Trung Hoa đã chia sẻ đánh giá của chuyên gia Nga rằng cuộc xung đột Ukraine có nguy cơ dẫn đến một cuộc đối đầu quân sự trực tiếp giữa Hoa Kỳ và Nga vào năm 2023. Truyền thông Trung Hoa cũng coi chuyện một máy bay chiến đấu của Nga đã bắn hạ một máy bay không người lái do thám của Hoa Kỳ hồi giữa tháng 3 là sự thừa nhận về những mối quan tâm này và những bài phân tích lặp lại của phương Tây rằng việc đó đánh dấu sự va chạm trực tiếp đầu tiên giữa quân đội Hoa Kỳ và Nga.

Đồng thời, Bắc Kinh thấy có những rạn nứt trong sự ủng hộ của phương Tây đối với Ukraine. Vào cuối tháng Viện Quan hệ Quốc tế Đương đại Trung Hoa, một viện nghiên cứu hàng đầu trực thuộc Bộ An ninh Quốc gia Trung Hoa, công bố phúc trình đánh giá rằng các nhà lãnh đạo phương Tây “có thể phản đối viện trợ dài hạn cho Ukraine và cảm thấy mệt mỏi với việc đó”. Nó lưu ý giới nhà lãnh đạo ở Đức, Pháp và Anh đã bắt đầu

buộc Zelensky đàm phán với Nga, và ở Hoa Kỳ cũng có những tiếng nói kêu gọi chấm dứt viện trợ cho Ukraine và cần đạt được một giải pháp hòa bình. Nhắc lại dòng suy nghĩ này trong cuộc điện đàm vào tháng 4 với Zelensky, ông Tập lưu ý rằng “tư duy hợp lý và tiếng nói [đang] gia tăng” liên quan đến cuộc xung đột và do đó, điều quan trọng là “hãy nắm bắt cơ hội và tạo dựng các điều kiện thuận lợi” để giải quyết.

Những diễn biến này, cùng với áp lực quốc tế liên tục buộc Trung Hoa không cung cấp vũ khí sát thương cho Nga, đã khiến Ủy viên Bộ Chính trị Trung Hoa Vương Nghị cảnh cáo tại Hội nghị An ninh Munich vào tháng 2 rằng cuộc xung đột có thể “leo thang và kéo dài”. Ông lặp lại quan điểm của Tập Cận Bình rằng không có người chiến thắng trong chiến tranh và nói thêm rằng cuộc xung đột Ukraine “không nên tiếp diễn nữa”. Ngay sau đó, Bộ trưởng Ngoại giao Trung Hoa Qin Gang nói rằng Trung Hoa vô cùng lo ngại rằng cuộc xung đột có thể “vượt khỏi tầm kiểm soát” – đây là lần đầu tiên Bắc Kinh sử dụng cụm từ đó.

THAY ĐỔI LỘ TRÌNH

Những đánh giá thay đổi này đã khiến Bắc Kinh thay đổi cách đối phod với cuộc xung đột ở Ukraine. Trong khi trước đây họ vẫn đứng ngoài cuộc, Trung Hoa đã bước vào đấu trường một cách thận trọng trong những tháng gần đây. Đặc biệt, chính phủ Trung Hoa đã nhắm đến việc cho họ là một nhân tố chủ chốt có thể giải quyết các xung đột quốc tế. Vào ngày 21 tháng 2, Trung Hoa đã phát hành Tài liệu Khái niệm Sáng kiến An ninh Toàn cầu, trong đó trình bày tầm nhìn của Tập Cận Bình về cách giải quyết các thách thức an ninh mà thế giới phải đối phó. Bản phúc trình hứa sẽ “loại bỏ nguyên nhân gốc rễ của xung đột quốc tế” và “cải thiện quản trị an ninh toàn cầu”. Ông cũng chỉ trích ảnh hưởng toàn cầu sâu rộng của Washington, thề sẽ thay đổi thực tế rằng căng thẳng khu vực và toàn cầu “xảy ra [đỏ] thường xuyên” dưới sự lãnh đạo của Hoa Kỳ.

Ba ngày sau, Trung Hoa công bố một tài liệu lập lập trường về Ukraine, trong đó đưa ra hàng chục nguyên tắc chung cho một giải pháp chính trị cho cuộc xung đột. Bản phứ trình lặp lại quan điểm của Moscow, thậm chí từ chối đề cập việc Nga đã xâm lăng Ukraine và vi phạm chủ quyền của nước này. Nhưng nó đã có cả các điểm — chẳng hạn như sự cần thiết phải tôn trọng chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ — dường như giải thích cho lợi ích của Ukraine.

Trung Hoa đã giành được thắng lợi ngoại giao ở một nơi khác trên thế giới trong giai đoạn này. Vào ngày 10 tháng 3, Ả Rập Saudi và Iran đã công bố thỏa thuận khôi phục quan hệ ngoại giao. Họ tuyên bố rằng bước đột phá này đạt được là nhờ “sáng kiến cao cả” của Tập và đại diện cho thành công đầu tiên của Sáng kiến An ninh Toàn cầu. Trên thực tế, Trung Hoa đã không khởi xướng nỗ lực này — Hoa Kỳ khuyến khích Ả Rập Saudi và Iran bắt đầu đàm phán vào năm 2021. Cùng lắm, Trung Hoa chỉ cung cấp một địa điểm hiếu khách để hai nước giải quyết những khác biệt và đại diện cho một bên trung lập có thể thuyết phục mỗi bên. bên để hoạt động trong đức tin tốt. Nhưng có thể thành tựu này đã khiến Tập quá tự tin về những gì ông ta có thể đạt được trên các mặt trận ngoại giao khác.

Trong bối cảnh đó, Tập Cận Bình đã tăng cường nỗ lực của mình ở Ukraine. Vào đầu tháng 3, ông đã tiếp đón Tổng thống Belarus Aleksandr Lukashenko, một đồng minh thân cận của Điện Kremlin, và sau đó đích thân tới Moscow để gặp Putin. Vào cuối tháng 3 và tháng 4, Tập đã gặp trực tiếp một số người lãnh đạo thế giới để thảo luận về Ukraine—tìm cách thu hút không chỉ tiếng nói của châu Âu mà còn nâng cao quan điểm của các nước đang phát triển chính. Bao gồm Tổng thống Brazil Luiz Inácio Lula da Silva, người đã kêu gọi thành lập một “G-20 vì hòa bình” bao gồm các quốc gia trung lập đóng vai trò ngoại giao hàng đầu. Sau đó vào cuối tháng 4, Tập [gọi điện](#) cho Zelensky theo yêu cầu của Ukraine và chỉ định một đặc sứ

tham gia với tất cả mọi bên về cách đạt được giải pháp chính trị cho cuộc xung đột.

Nhìn chung, Trung Hoa có thể coi các nỗ lực ngoại giao của họ là mang lại cho họ vai trò lớn hơn trong việc xác định diễn biến của cuộc chiến, mà họ cho là bị Hoa Kỳ thao túng và kéo dài. Ngoại giao có thể cho phép Bắc Kinh làm chệch hướng những lời chỉ trích, cố gắng thiết lập một luận cứ mới về cuộc xung đột và có khả năng định hình kết quả theo những cách có lợi cho nó. Trung Hoa cũng có thể dùng khả năng ngòai lại với tất cả mọi bên như một con bài thương lượng để gây áp lực buộc các nước khác phải tôn trọng lợi ích của mình. Có thể tuyên bố công khai của Tổng thống Pháp Emmanuel Macron vào tháng 4 rằng Pháp không có lợi khi ủng hộ nghị trình của Hoa Kỳ nhằm bảo vệ Đài Loan, ít nhất một phần được thúc đẩy do mong muốn của Paris muốn Trung Hoa đóng một vai trò mang tính xây dựng ở Ukraine.

HI VỌNG KHÔNG THẬT?

Mức độ mà Trung Hoa có thể tận dụng những nỗ lực ngoại giao để tạo lợi thế cho mình tùy thuộc vào việc nước này tìm cách làm như thế nào. Bắc Kinh chưa đưa ra đề nghị cụ thể về cách giải quyết cuộc xung đột ở Ukraine. Và nếu cách giải quyết của Trung Hoa trong các cuộc đàm phán sáu bên về [Bắc Hàn](#) hoặc hòa giải giữa Ả Rập Saudi và Iran đóng vai trò như một hướng dẫn cho các nỗ lực của họ ở Ukraine, thì không ai nên mong đợi Trung Hoa đưa ra các đề nghị ngoại giao sáng tạo. Mặc dù Bắc Kinh có thể đưa cả hai bên vào bàn đàm phán, nhưng họ còn một chặng đường dài phía trước nếu muốn thuyết phục cộng đồng quốc tế rằng họ thực sự là một quốc gia môi giới trung thực.

Mặc dù Bắc Kinh nhấn mạnh nỗ lực có vẻ trung lập của họ trong việc đi tìm con đường hướng tới hòa bình qua đối thoại trực tiếp, nhưng việc miêu tả Mỹ và [NATO](#) thúc đẩy xung đột bằng cách cung cấp vũ khí cho Ukraine là một khía cạnh quan

trọng trong thông điệp của họ. Luận điệu này của họ nhằm mục đích tập hợp miền Nam toàn cầu và để phản biện lập luận của Hoa Kỳ và Châu Âu rằng cộng đồng quốc tế nên hỗ trợ Ukraine chống lại cuộc xâm lăng của Nga.

Thực tế là Ukraine không thể duy trì cuộc chiến nếu sự hậu thuẫn chính trị, kinh tế và quân sự bên ngoài cạn kiệt. Hoa Kỳ và Châu Âu đã yêu cầu các quốc gia đứng bên lề giúp viện trợ kho dự trữ vũ khí của Ukraine và việc Trung Hoa thúc đẩy đối thoại có thể ảnh hưởng bất xứng đối với Kiev nếu những quốc gia cảnh giác với việc làm đó. Đồng thời, lời kêu gọi ngừng bắn ngay lập tức của Trung Hoa có thể cho phép Nga củng cố lợi ích của họ vào thời điểm nước này vẫn kiểm soát các phần quan trọng của lãnh thổ Ukraine.

Bắc Kinh đã không thể hiện bất kỳ sự sẵn sàng áp đặt chi phí nào đối với Moscow.

Diễn ngôn về chính sách đối ngoại đang phát triển của Trung Hoa cũng không thuận lợi cho Ukraine. Các chuyên gia Trung Hoa đang làm việc để giải quyết mâu thuẫn giữa việc Bắc Kinh nhấn mạnh vào việc tôn trọng chủ quyền và việc họ từ chối mô tả cuộc xung đột là một cuộc xâm lăng Ukraine của Nga. Một số học giả Trung Hoa cho rằng chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ chỉ nên được coi là một trong 12 nguyên tắc cốt lõi để Trung Hoa cân bằng—nói cách khác, không phải là nguyên tắc quan trọng nhất, hay một giá trị cần được tôn trọng tuyệt đối.

Nhưng nếu Trung Hoa muốn duy trì lập trường cho rằng nguyên tắc chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ là bất khả thương lượng, thì câu hỏi của Lu Shaye về chủ quyền của các quốc gia hậu Xô Viết có thể là giải pháp. Người ta nói rằng bất chấp sự lên án của quốc tế đối với những nhận xét của Lu, Bắc Kinh vẫn chưa công khai khiển trách ông ta bằng bất kỳ hình thức nào ngoài việc bác bỏ những bình luận của ông ta. Tuần trước, Bộ Ngoại giao Trung Hoa thậm chí đã lên tiếng bảo vệ ông

bằng cách phủ nhận “thông tin sai sự thật” rằng Lu đã bị triệu hồi về Trung Hoa.

Nhận xét của Lu thực sự phù hợp với tinh thần của hai luận điểm của Trung Hoa: rằng Nga có “những lo ngại về an ninh chính đáng” để sử dụng vũ lực chống lại Ukraine và cuộc khủng hoảng Ukraine là do “bối cảnh lịch sử sâu sắc và những lý do thực tế phức tạp gây ra”. Nói cách khác, Bắc Kinh có thể lập luận rằng cuộc xâm lăng năm 2022 của Nga không thực sự bắt đầu cuộc xung đột ở Ukraine. Nếu đúng như vậy, Nga không phải là kẻ xâm lăng duy nhất và việc giải quyết xung đột đòi hỏi phải quay ngược lịch sử xa hơn về thời điểm Ukraine (và Crimea) là một phần của [Liên Xô](#). Điều này có thể giúp thúc đẩy một giải pháp chính trị dễ dàng hơn trong đó Nga vẫn giữ quyền kiểm soát những phần lãnh thổ của Ukraine mà nước này đã chiếm đóng.

Trung Hoa không cần phải lập luận rằng cuộc xâm lăng Ukraine của Nga là đúng đắn về mặt đạo đức – và những lập luận như vậy có khả năng bị phương Tây bác bỏ. Trung Hoa chỉ cần che đậy nguyên nhân của cuộc chiến để gây nghi ngờ về nền tảng đạo đức cao của Hoa Kỳ và Châu Âu. Có thể Bắc Kinh đang dựa vào sự chia rẽ và mệt mỏi ngày càng tăng của phương Tây khi cuộc xung đột kéo dài, điều này có thể cho phép các quốc gia từ phương Nam gia tăng áp lực lên phương Tây để chấm dứt chiến tranh. Khi khả năng của Nga và Ukraine ngày càng cạn kiệt, cả hai bên có thể thấy mình đang tìm cách thoát khỏi cuộc chiến.

MỘT NGƯỜI HÒA GIẢI ĐÁNG NGỜ

Cộng đồng quốc tế không nên đặt quá nhiều hy vọng vào các nỗ lực hòa giải của Trung Hoa, cũng như không nên thay đổi bất kỳ nỗ lực nào hiện có nhằm ngăn chặn sự xâm lăng của Nga hoặc tạo điều kiện để chấm dứt xung đột. Những nỗ lực của Trung Hoa có vẻ nổi đình đám nhưng chậm và đáng ngờ về thực chất.

Bắc Kinh nhận thức được rằng sẽ vô cùng khó khăn để đạt được bất kỳ hình thức giải quyết chính trị nào và không muốn bị đổ lỗi nếu những nỗ lực của họ không thành công. Đồng thời, họ muốn ghi công cho bất kỳ tiến bộ nào có thể đạt được. Những khuynh hướng đối đầu tay đôi này hiện rõ trong tuyên bố của ông Tập rằng Trung Hoa “không tạo ra cuộc khủng hoảng Ukraine, cũng không phải là một bên trong cuộc khủng hoảng” và tuyên bố của ông rằng Bắc Kinh không thể “ngồi yên” khi xung đột leo thang.

Bắc Kinh cũng không cho thấy bất kỳ sự sẵn sàng áp đặt cái giá phải trả nào đối với Moscow nếu Điện Kremlin từ chối tuân theo hướng dẫn ngoại giao của họ. Tháng 3 này, Tập và Putin đã đưa ra một tuyên bố chung, trong đó họ bác bỏ việc dùng [vũ khí hạch tâm](#) ở nước ngoài. Nhưng khi Putin tuyên bố vài ngày sau đó rằng ông sẽ đặt vũ khí nguyên tử ở Belarus, Trung Hoa phần lớn tránh chỉ trích ông.

Trung Hoa sẽ tiến hành thận trọng. Nó sẽ cảnh giác với việc đưa ra bất cứ điều gì hơn là đưa Ukraine và Nga vào bàn đàm phán. Thật vậy, Bắc Kinh rất có thể sẽ tập trung vào việc cân bằng những ưu tiên cạnh tranh của mình – một mặt duy trì mối quan hệ với Moscow và mặt khác không hoàn toàn xa lánh các nước châu Âu – bằng cách làm vừa đủ để làm chệch hướng những lời chỉ trích về vai trò của họ. Trung Hoa muốn chứng tỏ rằng họ có ích, nhưng không muốn mạo hiểm bị buộc tội đẩy lợi ích của bên này lên trên lợi ích của bên kia trong tiến trình ngoại giao.

Nếu Bắc Kinh cuối cùng đưa ra bất kỳ đề nghị cụ thể nào để giải quyết chiến tranh, thì có nguy cơ là ngay cả những đề nghị có vẻ trung lập, chẳng hạn như ngưng bắn da beo tại chỗ, có thể thiên vị cho lợi ích của Nga. Bắc Kinh đang báo hiệu rằng họ muốn đóng một vai trò ngoại giao tích cực hơn, nhưng thực tế là họ đang hoạt động trong một lĩnh vực mà họ có ít kinh nghiệm ngoại giao.

Tác giả | Bonny Lin là Giám đốc Dự án Quyền lực Trung Hoa và là Thành viên hàng đầu về An ninh Châu Á tại Trung tâm Nghiên cứu Chiến lược và Quốc tế.

Chi Sao

Phan Châu Thành

1-6-2023

Capture à partir de : baotienngdan.com

Ảnh: Ông Oleksandr Gaman, đại sứ Ukraine tại Việt Nam, chia buồn cùng bà Phạm Thị Sao. Bà Sao là mẹ của Thượng úy gốc Việt Nguyễn Văn Minh, sĩ quan lực lượng Vệ binh Quốc gia Ukraine, hy sinh ngày 26-5-2022 trên chiến trường Donbas. Bên phải là doanh nhân Bùi Xuân Cường. Nguồn: ĐSQ Ukraine tại VN

Chị chỉ có một người con trai duy nhất, cháu Nguyễn Văn Minh, quân nhân Quân đội Phòng vệ Ukraina, đã tham gia chiến đấu và hy sinh trên chiến trường Donbass ngày 26/05/2022. Chị còn lại một mình, trong căn nhà trống. Không còn tiếng cười. Mặt trời của chị đã tắt. “Con không còn gọi điện về cho mẹ” – chị hay nói vậy mà mỗi lần lại rơm rớm nước mắt.

Mình tới thấp hương, chị khóc. Cảm ơn mọi người, chị khóc. Cứ nhắc tới cháu là chị khóc. Chị bảo: “Trước mọi người, cố nuốt nước mắt vào trong, nhưng cứ mỗi đêm tụng kinh cho cháu là nước mắt lại tuôn trào”.

Từ ngày nhận tin con mất, chị trở về Kharkiv và ở lại đó. Mình tin rằng, nếu có cơ hội, chị cũng sẵn sàng ra mặt trận, chiến đấu chống lại những kẻ giết con của chị. Bởi cuộc sống đối với chị lúc này cũng chẳng còn mấy ý nghĩa gì.

Thương chị, mọi người còn ở Kharkiv đều xúm lại. Tuy thời gian ngắn ngủi nhưng mình có thể cảm nhận rõ sự đùm bọc, thương yêu mà họ dành cho chị – một sự đồng cảm, thấu hiểu của những con người trong gian khó, đã xích lại gần nhau.

Cháu Minh vẫn còn hộ chiếu Việt Nam, nhưng lễ truy điệu cháu, không có đại diện nào của sứ quán có mặt. Khi cháu nhận huân chương cũng vậy. Chiến tranh, ai cũng sợ, mình có thể thông cảm được, nhưng tháng 5-2023 vừa rồi, ngài [đại sứ Nguyễn Hồng Thạch](#) vừa đại giá tới Kharkiv để trao hỗ trợ của Hội chữ thập đỏ cho bà con ở đó, tuy có thời gian khoe “sự can đảm” trên facebook, ngài đã không tìm nổi vài phút đồng hồ tới thấp cho cháu một nén nhang.

Đại sứ Nguyễn Hồng Thạch. Nguồn: FB nhân vật

Thay vào đó, ngài gọi mọi người tới phát phong bì hỗ trợ. Vốn không thiết tha gì, chị Sao hoàn toàn không đăng ký, nhưng vẫn được đưa vào. Theo thông báo, những ai bị cháy quây, tổn thất lớn, được hỗ trợ 2.000 USD, người nào tổn thất ít hơn – 1.000 USD, những người tị nạn trở về, khó khăn, được 500 USD.

Phong bì ngài phát cho chị Sao “được” 1.000 USD, chắc họ coi cháy quây còn hơn chị mất con. Rồi họ gọi chị lên phát biểu.

Không biết nói gì, chị khóc. Số tiền nhận được chị cũng đem đóng góp luôn cho quỹ thiện nguyện tại Ukraina, bởi chị đâu có cần tiền.

Mình có thể tha thứ cho nhiều chuyện, bỏ qua những phát biểu trệt lất của ngài khi phán đoán về cuộc chiến lúc ban đầu, bỏ qua việc Facebook của ngài luôn tràn ngập việc đánh golf, cưỡi ngựa, đi bơi, uống rượu, tiệc tùng... sang chảnh đủ đường, trong khi xung quanh đầu rơi máu chảy – tới mức ủy viên Hội đồng thành phố Lviv từng phải lên tiếng công khai phản đối một buổi tiệc tùng quá lố của ngài hồi tháng 4-2022 – mình không thể cam lòng bỏ qua việc ngài đối xử với mẹ con chị.

Chị Sao bảo: “Thôi em”. Mình cũng nghĩ đã nói một lần, thế là đủ để ngài tự suy nghĩ. Nhưng không, không hề. Con giun xéo mãi cũng oằn, thưa ngài, bởi còn vô số những điều khác nữa, toàn những việc vượt qua cái ngưỡng vô cảm giữa người với người, mà người còn lương tri không sao chấp nhận nổi.

Cháu Minh đã hy sinh vì Tổ quốc của cháu. Anh hùng phải được tôn trọng như những người anh hùng. Đơn giản vậy.

PS: Kính thưa ngài Nguyễn Hồng Thạch.

Không phải là điều bí mật gì khi ngài thường xuyên qua Ba Lan chơi trong thời gian chiến tranh, được tháp tùng bởi 1 số người – bởi cứ qua biên giới là có trong danh sách của biên phòng mà, cãi làm gì cho mệt. Những chuyện khác liên quan tới quan điểm chính trị, người Việt di tản, chính sách tài chính... mình sẽ cung cấp nếu cơ quan có thẩm quyền của Việt Nam quan tâm – chứ không muốn vội đưa ra công luận, bởi có thể ảnh hưởng tới thể diện của quốc gia Việt Nam, thứ mà mình coi trọng.

Muốn người khác khác không biết, chỉ có một cách duy nhất: đừng làm – thưa ngài.